

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.003/2024/13.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

Felperes érdekében beavatkozó: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
(1055 Budapest, Falk M. u. 9-11.)

A felperes érdekében beavatkozó képviselője:

Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda (cím1)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Fazekas Balázs ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Pf.III.20.070/2023/11-I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 32.P.20.288/2021/49.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 (harmincnyolcezer-száz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes közösségimédia-platform szolgáltató. A felperes az alperes által nyújtott szolgáltatást igénybe veszi.

[2] A felhasználók az alperes által megalkotott Felhasználási Feltételek elfogadásával vehetik igénybe az alperes szolgáltatását. Az alperes gyűjti a felhasználó által a közösségi oldal használata során rendelkezésre bocsátott információkat és az arra vonatkozó adatokat, hogy a felhasználó mely közösségi oldal-oldalakhoz és csoportokhoz kapcsolódik, velük milyen módon lép érintkezésbe, mi a kapcsolat intenzitása, naplózza, hogy a felhasználó mikor használja a szolgáltatást, mely bejegyzéseket, tartalmakat tekinti meg. A felhasználók úgynevezett profilokat, illetve oldalakat hozhatnak létre. Az oldal adminisztrátora, szerkesztője, moderátora jogosultak az adott oldalra írt hozzászólásokat törölni, más közösségi oldal felhasználót „letiltani”, „blokkolni”. Az adminisztrátor és a szerkesztő jogosult az adott közösségi oldal oldalon bejegyzést létrehozni, törölni, valamint az oldalt szerkeszteni. A felhasználói profil „blokkolása” esetén a blokkolt felhasználó az őt letiltó által közzétett tartalmakat nem látja, azok számára nem elérhetőek, nincs lehetősége az adott oldal bejegyzéseinek megtekintésére. A felhasználó „letiltása” esetén a letiltott felhasználó az adott oldal tartalmát megtekintheti, de a bejegyzésekhez nem szólhat hozzá. A másik felhasználó által letiltott, illetve blokkolt felhasználók az intézkedésről nem kapnak értesítést. Az alperes a felhasználókat a kezelői szerepkörökről és arról, hogy a felhasználó döntése alapján történő letiltás esetén nem kapnak értesítést, az úgynevezett „Súgó központjában” tájékoztatta. Ezen kívül – a Felhasználói feltételekben foglaltak teljesülése esetén – az alperes is felfüggesztheti vagy véglegesen letilthatja a felhasználó saját fiókjához történő hozzáférést. A „Tevékenységnapló” a közösségi oldal platform olyan funkciója, ami a felhasználó saját tevékenységét, ezen belül az általa közzétett bejegyzéseket, az oldalakon történő tevékenységeket, a mások által írt hozzászólások, üzenetek, egyéb aktivitások áttekintését lehetővé teszi.

[3] A felperes 2021-ben azt tapasztalta, hogy közösségi oldal profiljával név közösségi oldal oldalán megosztott cikkekhez, bejegyzésekhez nem tud hozzászólni, az ott megosztott cikkekhez, bejegyzésekhez nem fér hozzá, korábban írt hozzászólásai nem érhetők el, azok a tevékenységnaplójából is eltűntek. A per során észlelte, hogy a 2020. október 1. és 2022. október 21. közötti hozzászólásai közül 436 hozzászólását törölték, 110 hozzászólásának címzettjére vonatkozó információ is eltűnt.

A kereset és az ellenkérelem

[4] A felperes a keresetben a szabad véleménynyilvánításhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte. A kereset szerint az alperes a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő jogát azzal sértette meg, hogy 2021. július 23-át követően név közösségi oldal oldalához a hozzáférését ellehetetlenítette. A személyes adatai védelméhez fűződő jogát azzal sértette meg az alperes, hogy a 2021. július 23-át megelőzően a név közösségi oldal oldalán közzétett hozzászólásait elérhetlenné tette, az adatkezelésről nem adott megfelelő tájékoztatást, érintetti joggyakorlását nem segítette elő, a kapcsolatfelvételt nem biztosította, 2020. október 1. és 2022. január 23. között a tevékenységnaplójában tárolt személyes adatai közül 106 esetben a hozzászólásának címzettjére vonatkozó adatokat, továbbá 436 esetben a hozzászólásait is elérhetlenné tette. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a jövőre nézve a hasonló jogsértésektől akként, hogy a közéleti szereplők, politikusok a véleménynyilvánítás korlátozásának alperes által biztosított lehetőségeit ne alkalmazhassák. Az alperest a sérelmes helyzet megszüntetésére kérte kötelezni akként, hogy állítsa helyre név közösségi oldal oldalához való hozzáférését és törölt hozzászólásait. Ezt meghaladóan az alperest 1.000.000 forint nem vagyoni kár, illetve sérelemdíj továbbá ezen összeg után 2021. július 24. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni.

[5] A felperes a véleménynyilvánításhoz fűződő jog megsértésére hivatkozással előterjesztett keresetet az Alaptörvény VI. cikkére és az Európai Unió Alapjogi Chartája (2016/C 202/02) (a továbbiakban: Alapjogi Charta) 11. cikk (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére és a 2:43. § b) pontjára alapította. A személyes adatok védelméhez való személyiségi joga megsértésére alapított kereset jogalapjaként az Alaptörvény VI. cikkét, az Alapjogi Charta 8. cikk (1)-(2) bekezdését, a Ptk. 2:43. § e) pontját, a Ptk. 2:42. § (2) bekezdését, a személyiségi jogsértés megalapozó jogsértő magatartásként a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-ei (EU) 2016/679. rendelete (a továbbiakban: GDPR) 5. cikk (1) bekezdés a), b), f) pontját, 12. cikk (1), (2) bekezdését, 13. cikk (1) bekezdés b), f) pontját, 13. cikk (2) bekezdés f) pontját és (3) bekezdését, 16. cikket, 25. cikk (1) bekezdését, 32. cikk (2) bekezdését, 37. cikk (2) és (7) bekezdését jelölte meg. A jogsértésekkel összefüggésben a jogkövetkezmények alkalmazását a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), b), d) pontja alapján kérte, a sérelemdíj, illetve a nem vagyoni kár iránti keresetet a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésére és a GDPR 82. cikk (1) és (2) bekezdésére alapította.

[6] A kereset szerint az alperes megsértette a GDPR személyes adatok kezelésére vonatkozó elvei közül a jogszerűség, tisztességes eljárás, és átláthatóság elvét, mert nem adott az adatkezelésre vonatkozó előzetes, megfelelő tájékoztatást [GDPR 5. cikk 1. bekezdés a) pont]; a célhoz kötöttség elvét, mert kommentjei nem csak a nyilvánosság, hanem számára is elérhetlenné váltak és az adott oldalhoz sem tud hozzászólni [GDPR 5. cikk 1. bekezdés b) pont]; az integritás és bizalmas jelleg elvét, mert nem gondoskodott megfelelő technikai-szervezési intézkedésekkel személyes adatai elvesztése, megsemmisülés elleni védelméről, emiatt adatai utóbb nem módosíthatóak, s már számára már sem elérhetőek, [GDPR 5. cikk 1. bekezdés f) pont]. Az érintetti jogait nem gyakorolhatta, holott a GDPR 12. cikk (2) bekezdése értelmében az alperes e jogok gyakorlását köteles lett volna elősegíteni. A

hozzászólásai törlése előtt nem kapott a GDPR 12. cikk (1) bekezdése szerinti tájékoztatást, a jogérvényesítéshez az alperes nem biztosította az adott közösségi oldal oldalt üzemeltető (adminisztrátor, szerkesztő, moderátor) elérhetőségét, nem kapott tájékoztatást az adatvédelmi tisztviselő nevééről, elérhetőségéről [GDPR 13. cikk (1) bekezdés b) pont, 37. cikk (2) és (7) bekezdés, 38. cikk (4) bekezdés]. Az alperes nem jelölte meg az adatkezelés célját és jogalapját [GDPR 13. cikk (1) bekezdés c) pont], a személyes adatok tárolásának időtartamát, az időtartam meghatározásának szempontjait [GDPR 13. cikk (2) bekezdés a) pont]. Nem tájékoztatta arról, hogy mit kérhet az adatkezelőtől [GDPR 13. cikk (2) bekezdés b) pont]. Profilalkotás céljából történő adatkezelés esetén nem kapott tájékoztatást arról, hogy az ilyen adatkezelés milyen következményekkel jár [GDPR 13. cikk (2) bekezdés f) pont], gyűjtési célú adatkezelés esetén pedig az erre vonatkozó tájékoztatás maradt el [GDPR 13. cikk (3) bekezdés]. Személyes adatai törlésével az alperes ellehetetlenítette az adatokhoz való hozzájutását [GDPR 15. cikk], csorbult a helyesbítéshez [GDPR 16. cikk], az adatkezelés korlátozásához [GDPR 18. cikk (1) bekezdés b), c), d) pont], az adathordozhatósághoz [GDPR 20. cikk] az adatkezelés elleni tiltakozáshoz [GDPR 21. cikk] való joga. Az alperes az érintetti jogok védelméhez szükséges garanciákat nem építette be az adatkezelés folyamatába [GDPR 25. cikk (1) bekezdés], az adatbiztonság megfelelő szintjének meghatározásakor nem vette figyelembe a személyes adatok véletlen, vagy jogellenes megsemmisítéséből, elvesztéséből fakadó kockázatát [GDPR 32. cikk (2) bekezdés].

[7] A felperes pernyertessége érdekében beavatkozó (a továbbiakban: beavatkozó) azt kérte, hogy a bíróság a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése megállapítására irányuló keresetnek adjon helyt. Arra hivatkozott, hogy az alperes a törlést, illetve a tiltást alkalmazó felhasználóval közös adatkezelőnek minősül (GDPR 26. cikk), mert az ehhez alkalmazott szoftver működése és funkcionalitása révén (az adatkezelési feltételek kialakításával) az alperes is részt vett az adatkezelés eszközeinek és céljainak meghatározásában. Az adatkezelés jogszerűségéért a közös adatkezelők felelőssége a GDPR 82. cikk (2) és (4) bekezdés értelmében egyetemleges.

[8] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az ellenkérelem indokai szerint a keresettel érintett műveletet illetően nem minősül adatkezelőnek és közös adatkezelőnek sem, a felperes hozzászólásainak törléséről kizárólag a perben nem álló közösségi oldal oldal adminisztrátora döntött, nem volt „döntő befolyása” az adatkezelés eszközeinek és céljának meghatározására. Tárhelyszolgáltatóként nem feladata a tárhelyen megosztott tartalom monitorozása. A tevékenységnaplóban maga a felhasználó kezeli a hozzászólásait, azokat emellett a felperes is eltávolíthatta. Ennélfogva nem sértette, nem is sérthette a GDPR rendelkezéseit. A felperes a keresettel valójában a Felhasználási feltételek és az alperes szabályzatai tartalmának megváltoztatását igényli anélkül, hogy személyiségi jogai sérültek volna. A véleménynyilvánításhoz fűződő jog korlátozása nem valósult meg, mert a felperes nem igazolta, hogy a törölt komment nem volt sértő és azt sem, hogy a felperes véleménynyilvánítását célzatosan korlátozta volna. A felperes törölt hozzászólások helyreállítása iránti keresete nem végrehajtható, ezt meghaladóan a felperest nem érte olyan hátrány, ami a sérelemdíj, illetve a nem vagyoni kár megfizetése iránti keresetet megalapozná.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint a felperes kellően bizonyította a perben az általa hivatkozott hozzászólások törlését, alappal nem volt feltételezhető az sem, hogy a hozzászólásokat a felperes maga

törölte. Az alperes – mint a közösségi oldal platform üzemeltetője – adatkezelési tevékenységet végez, ami azonban önmagában nem jelenti azt, hogy a kereset tárgyává tett adatkezelési műveletet (törlés, elérhetetlenné tétel) az alperes végezte. Az alperesnek a közösségi oldal rendszerben biztosított felhasználói jogosultságok gyakorlására – más felhasználó bejegyzésének törlése, más felhasználó letiltása – nincs döntő befolyása, ezért az alperes nem minősül közös adatkezelőnek sem. Önmagában az, hogy az alperes a közösségi oldal oldalak felhasználóinak (adminisztrátori, szerkesztői, vagy moderátori szerepkörben) lehetőséget biztosított más felhasználók hozzászólásainak törlésére, illetve a másik felhasználó adott oldalról történő blokkolására (letiltására), nem eredményezi az adatkezelés céljának és eszközeinek közös meghatározását. A felperes a regisztrációs folyamat során elfogadta a Felhasználási Feltételeket, ezzel a GDPR 6. cikk (1) bekezdése és a GDPR 9. cikk (2) bekezdése szerint hozzájárult a személyes adatai kezeléséhez. Jóllehet a Felhasználási Feltételek nem tartalmazzák az egyes oldalakhoz kapcsolódó szerepkörök jogosultságait, a Súlyközpontban azonban ezek az információk a felhasználó számára elérhetők. A felperesnek ezért tudnia kellett, hogy egy adott oldalt kezelő személy (adminisztrátor, szerkesztő, illetve moderátor) jogosult az adott oldal hozzászólásainak törlésére, más felhasználók blokkolására, letiltására. Az alperes nem vállalt olyan kötelezettséget, hogy a törölt hozzászólások elérhetőségét a tevékenységnaplóban továbbra is biztosítja. Ebből következően nem sérti a GDPR 24. cikk (1) bekezdését és 32. cikkét az alperes azzal, hogy a más felhasználók által törölt hozzászólások a felperes saját tevékenységi naplójából sem érhetők el. Jogellenes adatkezelés hiányában pedig a felperes személyiségi jogai sem sérültek.

[10] A felperes és a beavatkozó fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint az adatkezelés „első fázisa” a felperes hozzászólásainak más felhasználó oldalán történő törlése és a felperes más felhasználó általi blokkolása, a „második fázisa” a felperes tevékenységnaplójából az adatok törlése. Az adatkezelés „első fázisában” az alperes nem minősül adatkezelőnek, mert az alperes és más felhasználó adatkezelése eltérő jellegű és célú volt. A felperes a Felhasználási Feltételeket elfogadta, amely szerint a felhasználó a saját oldalán az adatkezelési művelet elvégzésére jogosult. Önmagában az alperes infrastruktúrájának igénybevétele miatt a művelet nem minősül közös adatkezelésnek. Ebből következően az adatkezelés „első fázisában” kizárólag a közösségi oldal oldal kezelője dönt arról, hogy milyen tartalmú hozzászólást töröl és mely felhasználót zár el az oldalától, az alperesnek döntő befolyása e műveletre nincs. Az adatkezelés „második fázisa” a hozzászólások felperes tevékenységnaplójából történő törlése volt, amelyre az alperes a közösségi oldal felhasználó adatkezelésének következtében automatikusan és az érintett felhasználó előzetes tájékoztatása nélkül, 90 nap után jogosult a felhasználó saját oldalának tevékenységnaplójából, majd további 90 nap után az alperes által üzemeltetett rendszer egészéből. A Felhasználási feltételek e felhasználói jogról és következményeiről tájékoztatást nem tartalmaznak, a Súlyközpontban megjelenő információ nem a felek között létrejött szerződés része. Ebből következően az alperes „második fázisban” történő adatkezelésének jogalapja nem lehet a szerződés teljesítése [GDPR 6.cikk (1) bekezdés b) pont]. Ehhez az adatkezelési művelethez a felperes nem járult hozzá, az alperes „második fázisban” történő adatkezelésének ezért nincs jogalapja. A „második fázisban” végzett adatkezelési műveletet az alperes önálló adatkezelőként végezte azáltal, hogy a felhasználóktól függetlenül meghatározta a törlés, blokkolás esetén a tevékenységnaplóból történő törlést. Az adatminimalizálás elve sem lehet az alperes adatkezelésének jogalapja, mert erre utaló szabályozást a Felhasználási Feltételek és az Adatkezelési Szabályzat sem tartalmaz. Ebből következően az alperes az adatkezelés „második fázisában” megsértette a GDPR 12. cikk (1) bekezdésében és a 13. cikk (2) bekezdése a) pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettséget, a 24. cikk (1) bekezdése szerinti adatkezelői feladatokat, a 25. cikk (1) bekezdésében foglalt beépített alapértelmezett

adatkezelési kötelezettségét, az alperes eljárása nem áll összhangban a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti jogszerűség, tisztességes eljárás, átláthatóság és f) pontja szerinti integritás, bizalmas adatkezelési elvekkel sem. A felperes hozzáférési joga, a helyesbítés, a korlátozás, a tiltakozás és az adathordozás joga azonban azért nem sérült, mert a GDPR 15., 16. és 20. cikke szerinti jogok gyakorlásának feltétele az érintett kérelme. A felperes pedig a perben nem igazolta, hogy az alperesnél a pert megelőzően kérelmet terjesztett elő.

[11] A másodfokú bíróság ítéletének további indokai szerint a GDPR egyes cikkeinek megsértése ellenére a kereset azért alaptalan, mert az adatkezelési szabályok megsértése az adott esetben a felperes személyiségi jogait nem sértette. Az Infotv. 23. § (5) bekezdése és a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíj nem különböző jogintézmények, sérelemdíj csak a személyiségi jog megsértése esetén alkalmazható. A személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésére alapított kereset azért alaptalan, mert ez a személyiségi jog alapvetően a személyes adat jogosulatlan megszerzése, illetéktelen személlyel való közlése vagy nyilvánosságra hozatala esetén nyújt védelmet, ilyen magatartást azonban az alperes nem tanúsított. A felperes személyes adatait tartalmazó hozzászólások tevékenységi naplóban történő törlése nem alapozza meg az emberi méltóság megsértésének megállapítását sem. A véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jog nem a polgári jog által oltalmazott személyiségi jog, hanem alapvető jog, ezért arra hivatkozással a Ptk. szankciórendszere nem alkalmazható. A magánélethez való jog megsértése sem állapítható meg a hozzászólások más felhasználó oldaláról való törlése, illetve az adott oldalt érintően a hozzászólás lehetőségének megszűnése miatt. Személyiségi jogsértés hiányában a felperes személyiségi jogi szankciókra alapított keresete ezért teljes egészében alaptalan.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Ebben azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva hozzon a keresetének helyt adó érdemi határozatot, másodlagosan az első-, vagy a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat meghozatalára. Megsértett jogszabályként a GDPR 4. cikk 2. és 7. pontját, 24. cikk (1) bekezdését, 26. cikkét, 82. cikk (1) bekezdését, az Infotv. 23. § (5) bekezdését, 24. § (1)-(3) bekezdését és Ptk. 2:43. § e) pontját, 2:51. § (1) bekezdés b) és d) pontját, 2:52. § (1) bekezdését, az Alaptörvény VI. cikkét, az Alapjog Charta 11. cikk (1) bekezdését, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4), (5) bekezdését és 341. § (1) bekezdését jelölte meg. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet a GDPR 82. cikk (1) bekezdése, a Ptk. 2:43. § e) pontja és a 2:52. § (1) bekezdésének értelmezésében indokolás nélkül tér el a Kúria Pfv.IV.22.098/2016/6. számú határozatától.

[13] A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a jogerős ítélet nem tartalmaz indokolást arról, hogy a felhasználó által történő törlés, letiltás blokkolás miért nem minősül közös adatkezelésnek. A felhasználó által alkalmazott törlés, letiltás és blokkolás funkció nem lehet önálló adatkezelés, hiszen a felhasználó kizárólag az alperes által meghatározott döntési lehetőségek közül választhat és csak arról dönthet, hogy kivel szemben milyen indokkal alkalmazza a funkciókat. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a Felhasználói feltételek és az adatvédelmi szabályzat a felhasználóra semmilyen felelősséget nem telepít, az érintetti jogok ezért kizárólag az alperessel szemben érvényesíthetők. A jogerős ítéletben a másodfokú bíróság nem tért ki arra sem, hogy mely jogszabályon alapul az adatkezelési folyamat két fázisra bontása, ezzel szemben az adatkezelési láncolatot egységesen szükséges vizsgálni. Mivel az adatkezelés célja és eszköze az adatkezelési láncolat során azonos, a felhasználók és az alperes közös adatkezelők. A felhasználók önálló döntése látszólagos, mert

a „második fázisként” kezelt műveletre önállóan nem, csakis a felhasználó döntésének következményeként kerülhet sor. A másodfokú bíróság nem vizsgálta az általa meghatározott „első fázisban” a célok és az eszközök meghatározását, ezért tévesen következtetett arra, hogy a felhasználó és az alperes a letiltás, blokkolás, hozzászólás törlése eszközök igénybevétele során nem közös adatkezelők. Téves a jogerős ítélet azon megállapítása is, hogy a közszereplő és a nem közszereplő felhasználói oldal között nincs különbség, a közszereplő felhasználó számára nem nyújtható ugyanolyan felhasználói jogosultság. Az alperes ezzel ellentétes adatkezelése sérti a véleménynyilvánításhoz való jogot. A másodfokú bíróság a személyes adatok tevékenységi naplóból történő törlésével összefüggésben ugyan megállapította az alperes jogellenes eljárását, az elkövetett jogsértést mégsem orvosolta. Az alperes az érintetti joggyakorlást nem segítette elő, az automatikus beállítások által az érintetti jogokat ellehetetlenítette [GDPR 12. cikk (1)-(2) bekezdés], a tájékoztatáshoz [GDPR 13. cikk], a hozzáféréshez [GDPR 15. cikk], a helyesbítéshez [GDPR 16. cikk], adathordozhatósághoz való jogát [GDPR 20. cikk] nem tudta gyakorolni, az adatkezelés ezért a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) és f) pontba ütközőn jogszerűtlen, tisztességtelen és átláthatatlan, az integritás és bizalmas jelleg elveibe ütközik. A GDPR preambulának (63) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, továbbá az adatkezelés jogszerűségéről tájékoztatást kapjon (Kúria Kf.VI.39.065/2020/5.). Téves a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a kereset előterjesztését megelőzően érintetti jogait nem érvényesítette, hiszen ettől maga az alperes zárta el. Sérült az ítélet teljességének elve azáltal, hogy a személyes adatai és név közösségi oldal oldalához történő hozzáférés helyreállítása iránti keresetről az eljáró bíróságok nem határoztak. A másodfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a közszereplő politikai jogszerűen tilthatja-e meg a véleménye kinyilvánítását a közösségi oldal oldalon, a jogerős ítélet ezért sérti a véleménynyilvánításhoz való joga gyakorlását. A másodfokú bíróság jogerős ítéletével szemben nem tehető olyan megállapítás, hogy a személyes adatok védelme alapvetően azok külső védelmére vonatkozik. A GDPR nem tesz különbséget a bizalmasságot sértő kockázatok és az adatok elérhetőségére vonatkozó kockázatok között, ezeket nem rangsorolja, ezen indokok alapján a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértésére alapított kereset nem utasítható el. A jogerős ítélet a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésével összefüggően további indokokokat nem tartalmaz, ami sérti a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdését is. Az elszenvedett sérelmeit per során előadta (kiszolgáltatott, megalázott helyzet, megbélyegzettség érzése, bizonyítékainak elvesztése, érintetti jogok gyakorlásának akadályozása, feszültség, félelem érzése), ezek bagatell sérelmeknek nem tekinthetők. A jogerős ítélet sérelemdíj és nem vagyoni keresetet elutasító döntése sérti a GDPR 82. cikk (1) bekezdését, a Ptk. 2:43. § e) pontját, 2:52. § (1) bekezdését, ellentétes a Kúria irányadó gyakorlatával is, mely szerint a sérelemdíjnak nem kizárólag reparációs, hanem megelőző funkciója is van (Kúria Pfv.IV.22.098/2016/6., Pfv.IV.22.098/2016/6.).

[14] A felperes felülvizsgálati kérelmének további indokai szerint a másodfokú bíróság a közös adatkezelő fogalmát az Európai Adatvédelmi Testület 7/2020. számú iránymutatását (a továbbiakban: Iránymutatás) figyelmen kívül hagyva értelmezte, nem adott számot arról, hogy mely feltétel teljesülésének hiánya zárja ki az alperes közös adatkezelői minőségét. Az alperes az adatkezelés elemeit, eszközeit meghatározza, az adatkezelés célja a nem kívánt hozzászólások elérhetetlenné tétele, amely közös célt az alperes és a felhasználó közösen éri el. Az alperes érdekében áll, hogy felhasználók teljesítsék a nem megfelelő hozzászólások elérhetetlenné tételét a rendszeréből. A közös adatkezelés megállapítható, mert az alperes a felhasználói eszközök biztosításával elválaszthatatlanul részt vesz az adatkezelésben. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletben nem adta indokát annak sem, hogy az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) Fashion ID GmbH & Co. KG és Verbrauchszentrale

NRW eV között, a közösségi oldal Ireland részvételével folyamatban volt eljárásban meghozott C-40/17. számú ítéletére (a továbbiakban: Fashion ID ítélet) és a az Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein és a Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein között a közösségi oldal Ireland részvételével folyamatban volt eljárásban meghozott C-210/16. számú ítéletben (a továbbiakban: Wirtschaftsakademie ítélet) foglalt, közös adatkezelő fogalmával kapcsolatos megállapításait az adott ügyben miért nem tartja irányadónak. Ezt meghaladóan a „nem megfelelőnek” minősített, és az azt megelőző hozzászólásainak eltűnésével kapcsolatban az alperesnek kellett volna meghatározni az adatkezelés célját, arról a felperest a GDPR 13. cikk (1) bekezdés c) pontja szerint tájékoztatnia kellett volna. Az alperesnek a közösségi oldal rendszer fejlesztése, üzemeltetése során a GDPR (78) preambulum bekezdése szerint szem előtt kell tartani a személyes adatok védeleméhez való jogot és a GDPR 25. cikk (1)-(2) bekezdése szerinti megfelelő, hatékony adatvédelmi kiépítésének követelményét.

[15] Kérte, hogy a Kúria kezdeményezze az EUB előzetes döntéshozatali eljárását a GDPR egyes rendelkezéseinek értelmezése érdekében a következő kérdésekben: adatkezelésnek minősíthető-e a közösségi médiaplatform-szolgáltató rendszerén belül a felhasználói magatartás és annak eredményeképpen a további, a felhasználó által nem befolyásolható, automatizált adatkezelési művelet [GDPR 4. cikk 2. pont]; a közös adatkezelés megállapítható-e ha a felhasználó a közösségi médiaplatform által előre meghatározott, általa nem befolyásolható adatkezelési következményekkel járó eszközt (letiltás, blokkolás) alkalmaz más felhasználó személyes adatait érintően [GDPR 4. cikk 7. pont]; egyedül a felhasználón kérhetők-e számon a közösségi médiaplatform szolgáltató által meghatározott és a felhasználók számára biztosított, és alkalmazott adatkezelési döntési eszköz (letiltás, blokkolás) következményei [GDPR 5. cikk (1) bekezdés a), f) pont, 25. cikk, 32. cikk]; a felhasználó felléphet-e blokkolás esetén a közösségi médiaplatform-szolgáltatójával szemben az érintetti jogai gyakorlása érdekében, ha erre a másik felhasználóval szemben nincs lehetőség [GDPR 5. cikk (1) bekezdés a), f) pontja, 12. cikk (1)-(2) bekezdések, 25. cikk]; a személyes adatok védelme szempontjából a bizalmasságának sérülése jelentősebb súlyú-e, mint az adatok törlése [GDPR 32. cikk (2) bekezdés, 82. cikk (1) bekezdés]; a felhasználó gyakorolhatja-e a perben az érintetti jogait, ha a pert megelőzően erre nem volt lehetősége [GDPR 12. cikk (2)-(4) bekezdése]; önálló adatkezelőknek minősülnek-e, akiknek a tevékenysége elválaszthatatlanul egymásra épül, az adatkezelési műveletek következménye automatikus [GDPR 4. cikk 7. pont].

[16] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[18] A Pp. 408. § (1) és (2) bekezdése a vagyoni jogi perekre nézve határoz meg felülvizsgálati tilalmakat azzal, hogy ezekben az ügyekben a törvény kivételesen teszi lehetővé a felülvizsgálat jogegységi célú engedélyezését. A Pp. 7. § 18. pontja szerint vagyoni jogi per az a per, amelyben az érvényesített igény a fél vagyoni jogain alapul vagy értéke pénzösszegben kifejezhető. Jelen perben a felperes a személyiségi jogi védelem polgári jogi eszközei közül olyan jogkövetkezmények alkalmazását is kérte, amelyek értéke pénzösszegben nem fejezhető ki. A Pp. 7. § 18. pontjában meghatározott vagylagos feltételek

egyike sem teljesült, a per nem minősül vagyoni jogi pernek, ezért a felülvizsgálat során a vagyoni jogi perekre irányadó Pp. 408. § (2) bekezdés tiltó szabályait alkalmazni nem kellett, a felülvizsgálati eljárás a felülvizsgálati kérelem engedélyezése nélkül is lefolytatható volt (Kúria Pfv.IV.20.531/2020/4.).

[19] A Pp. 413. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni. Ebből következően a felülvizsgálati kérelem lényeges tartalmi hiányossága utóbb, a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőn túl már nem pótolható, a felülvizsgálati kérelemben nem említett jogszabálysértésre és indokra a kérelem előterjesztője utóbb nem hivatkozhat, tartalmi kérdésben a felülvizsgálati kérelmet kiegészíteni nem lehet (Kúria Gfv.VII.30.029/2014/4., megjelent: BH2014.119.). Mindebből következően a felperes által a felülvizsgálati eljárás során utóbb előterjesztett beadványokban foglalt, a felülvizsgálati kérelemhez fűzött további indokok már nem voltak vizsgálhatók, a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[20] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárési szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat. A Kúria számos határozatában megerősített (például: Pfv.V.20.707/2022/4., Pfv.V.20.794/2022/4., Gfv.V.30.507/2022/14., megjelent: BH2023. 296.), a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontjába foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [PK vélemény 6. pont, Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017. 196.].

[21] A felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem a fenti feltételeknek nem felelt meg teljes egészében a következő okok miatt.

[22] A felperes a felülvizsgálati kérelemben az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként megjelölte az Alaptörvény VI. cikkét és az Alapjogi Charta 11. cikk (1) bekezdését.

[23] Az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdése szerint jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszerelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény az Alaptörvénnyel összhangban taxatív felsorolást tartalmaz azokról a normatív rendelkezési formákról, amelyeket a magyar jogrendszer jogszabálynak minősít. Az Alaptörvény nem jogszabály, hanem a jogrend alapja. Kétségtelen, hogy a bíróság Alaptörvény 28. cikkéből következő kötelezettsége, hogy jogalkalmazás során a saját jogértelmezését a jog alkotmányos tartalmával összhangban alakítsa ki {3/2015. (II. 2.) AB határozat [18]}. Ennek ellenére önmagában az Alaptörvény egyes cikkeinek megsértésére hivatkozás sem ad alapot a jogerős ítélet érdemi felülbírálatára, mert az Alaptörvény rendelkezései az egyes anyagi és eljárési jogszabályokon keresztül érvényesülnek. A felülvizsgálati eljárás során kizárólag az vizsgálható, hogy ezen konkrétan megjelölt jogszabályokat a másodfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatala során megsértette-e. A Kúria nem kíván eltérni jogkérdésben a Kfv.VI.35.005/2017/2. számú határozat indokaitól, amely szerint az Alaptörvénynek való megfelelés vizsgálatára más jogorvoslati

fórumrendszer áll a felek rendelkezésére, az Alaptörvény egyes cikkeinek érvényesülését a felülvizsgálati kérelemben megjelölt tételes jogszabályhelyek alkalmazásával összefüggésben kell vizsgálni (Pfv.V.20.667/2018/4.). A Kúria nem kíván eltérni a Kúria Pfv.III.20.917/2018/3. számú ítéletének indokaitól sem, amely szerint önmagában az Alaptörvény megsértésére hivatkozás nem ad alapot felülvizsgálati kérelem előterjesztésére és az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek érvényesülését a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok alkalmazása kapcsán kell vizsgálni.

[24] Ebből következően a felülvizsgálati eljárás során a Kúria nem azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet az Alaptörvény VI. cikk (1)-(4) bekezdésének a magánélet védelmét garantáló rendelkezéseit sérti-e. Ebben az ügyben a Kúriának azt kellett megítélni, hogy az eljárás bíróságok a felperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt anyagi jogi rendelkezéseket – ezen belül a személyes adatok védelméhez való jogot oltalmazó Ptk. 2:43. § e) pontját – megsértették-e, e jogszabályt az Alaptörvény alkotmányos tartalmával összhangban, azt kellően érvényre juttatva értelmezték-e.

[25] Önmagában nem volt vizsgálható az sem, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alapjogi Charta 11. cikkét a következő okokból.

[26] Az Európai Unióról szóló Szerződés (EUSz) 6. cikk (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az Európai Unió elismeri az Alapjogi Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket, és a Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. A Charta 51. cikk (1) bekezdése értelmében a Charta rendelkezéseinek címzettjei az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Az Európai Unió Bíróságának jogértelmezése szerint a Charta rendelkezése az Európai Unió Bíróságának korábbi állandó ítélkezési gyakorlatát erősíti meg, ami szerint az uniós jogrendben biztosított alapvető jogokat az uniós jog által szabályozott valamennyi tényállásra alkalmazni kell. Az Alapjogi Charta 51. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamok csak annyiban címzettjei a Charta rendelkezéseinek, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, az EUSz 6. cikk (1) bekezdése – a Charta 51. cikkének (2) bekezdéséhez hasonlóan – pontosítja, hogy ezen utóbbi rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Európai Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit (EUB C-614/12., C-10/13., Kúria Pfv.IV.21.175/2020/8.). A Charta alkalmazása kizárólag az uniós jog alkalmazásával összefüggésben merülhet fel (Kúria Pfv.III.20.870/2019/7.) Ebből következően a felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal szemben az adott ügyben a felülvizsgálati eljárás során csak az volt vizsgálható, hogy az Alapjogi Charta 11. cikkének véleménynyilvánítás és a tájékoztatás szabadságával összefüggő alapvető rendelkezéseit a másodfokú bíróság a GDPR felülvizsgálati kérelemben megjelölt 4. cikk 2. és 7. pontjának (adatkezelés, adatkezelő fogalom meghatározása), 24. cikk (1) bekezdésének (adatkezelő feladatai), 26. cikkének (közös adatkezelők), 82. cikk (1) bekezdésének (kártérítéshez való jog és a felelősség) alkalmazása során kellően érvényre juttatta-e. Az Alapjogi Charta 11. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egyes rendelkezései jelen esetben is csak az alkalmazandó uniós jog értelmezésével összefüggésben jöhetnek számításba, önmagában azonban nem vezethetnek a véleménynyilvánításhoz fűződő jog megsértésére irányuló keresetnek helyt adáshoz.

[27] A felperes ezt meghaladóan a felülvizsgálati kérelemben az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként anyagi jogszabályokat jelölt meg [GDPR 4. cikk 2. és 7. pont, 24. cikk (1) bekezdés, 26. cikk, 82. cikk (1) bekezdés, az Infotv. 23. § (5) bekezdés, 24. § (1)-(3) bekezdés, Ptk. 2:43. § e) pont, 2:51. § (1) bekezdés b) és d) pont, 2:52. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelem II. pontjában azonban részletesen indokolta, hogy a jogerős ítélet miért sértette az eljárási jogszabályokat [Pp. 341. § (1) bekezdés, 346. § (4) és (5) bekezdés]. Ugyan azt a felperes nem jelölte meg egyértelműen, hogy ezen érvelését az egymással vagylagos viszonyban álló felülvizsgálati kérelmek közül mely felülvizsgálati kérelem

indokolásaként adta elő. Mivel azonban tartalmilag az eljárási jogszabályok megsértése az új eljárás lefolytatása és új határozat hozatala iránti felülvizsgálati kérelmekhez kapcsolódik, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási jogszabálysértéseket és azok indokolását e felülvizsgálati kérelem elbírálása során vizsgálta a következők szerint.

[28] Alaptalan a felperes felülvizsgálati kérelmében foglalt azon érvelése, hogy a személyes adatai helyreállítása iránti keresetéről a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben nem döntött. A jogerős ítélet a felperes által állított okból nem sérti a Pp. 341. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság ítéletének [8] bekezdéséből, a másodfokú bíróság jogerős ítéletének [9] bekezdéséből kitűnően az eljáró bíróságok a személyes adatok helyreállítása iránti keresetet ismertették. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetét teljes egészében elutasító ítéletét helybenhagyta, az érdemi döntés ekként kiterjedt az említett kereseti kérelemre is.

[29] Nem indokolta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését a felperes azon felülvizsgálati kérelemben kifejtett érvelése sem, hogy a másodfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 345. § (4)-(5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének. A Kúria töretlen gyakorlata szerint az ítélet jogi indokolása akkor felel meg a jogszabályban foglalt követelményeknek, ha a bíróság a felektől eltérő jogi álláspontját az ítéletben kifejti. Nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, de a bírósági mérlegelés szempontjait és a jogi álláspontját az ítéletnek tartalmaznia kell (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.III.20.240/2022/4.) A hatályon kívül helyezést és az eljárás megismétlését az indokolási kötelezettség megsértése kizárólag akkor indokolja, ha az adott ügyben a jogerős határozat alapján nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését mi okból változtatta meg és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül (Kúria Pfv.IV.20.857/2022/10.). A bíróságnak a döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatnia, amelynek terjedelmét és mélységét az adott döntés természete és az ügy egyedi körülményei határozzák meg (Kúria Pfv.I.20.657/2023/10.). Nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, elegendő a bírósági mérlegelés szempontjait és a jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.III.20.240/2022/4.). Az ügy érdemi eldöntésére kiható ilyen lényeges eljárási szabálysértés jelen ügyben nem történt.

[30] A másodfokú bíróság ugyan a jogerős ítéletben valóban nem tért ki részletesen arra, hogy a véleménynyilvánításhoz fűződő jog alapjog, és miért nem minősül személyiségi jognak, a jogerős ítélet indokolásának ezen hiányossága azonban az ügy érdemét nem érinti a következő okokból.

[31] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően több határozatában foglalkozott az Alaptörvény IX. cikkében foglalt véleménynyilvánítás kérdésével és határaival, továbbá annak az emberi méltósághoz való joghoz fűződő viszonyával [7/2014. (III. 7.) AB határozat, 1/2019. (II. 13.) AB határozat, 3001/2022. (I. 13.) AB határozat, 4/2013. (II. 21.) AB határozat 16/2013. (VI.20.) AB határozat, 3211/2020. (VI. 19.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében is: a személyek szabad önkifejezése és a demokratikus közvélemény kötetlen formálódása az alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Az Alkotmánybíróság felfogásában a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A véleménynyilvánítás szabadságának lényege ezért a gondolatok és álláspontok kifejezésének lehetőségében, a vélemény kinyilvánításának pusztá tényében ragadható meg, tekintet nélkül a vélemény tartalmára, „ez a jogegyüttes teszi lehetővé az egyén megalapozott részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban [30/1992. (V. 26.) AB

határozat]. Az Alkotmánybíróság fenntartotta azon értelmezését, mely szerint a vélemény szabadsága a kommunikációs jogok anyajoga, „amely egyrészt az egyén önkifejezését, [...] másrészt az egyénnek a társadalmi és politikai folyamatokban való tevékeny és megalapozott részvételét biztosítja.” [18/2004. (V.25.) AB határozat, ABH 2004, 303, 305.].

[32] Az adott ügyben a felperes által megjelölt alapjog – az Alaptörvény IX. cikke által oltalmazott véleménynyilvánítás szabadságához fűződő jog – sérelme azért nem vezethet a keresetben alkalmazni kért polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazásához, mert az alkotmányjogban használt állampolgári jogok, illetve alapjogok – bár számos személyiségi jogot is tartalmaznak – az állammal szembeni korlátként foghatók fel. A személyiségi jogok ezzel szemben nem az állam által garantált jogokként szerepelnek a Ptk. II. Könyvében, hanem abszolút jelleggel, valamennyi jogalany vonatkozásában kötelezettség az elismerésük, tűrésük, a megsértésüktől való tartózkodás (Kúria Pfv.IV.21.186/2022/10.). Ebből következően önmagában az alapjogok megsértéséhez nem fűződnek a személyiségi jog megsértése miatt alkalmazható szankciók sem. Önmagában a véleménynyilvánítási jogra mint kommunikációs alapjogra hivatkozással – a személyiségi jogot érintő alanyi jog megjelölése hiányában – a Ptk. személyiségi jogi szankcióinak alkalmazása nem kérhető. A felperes a keresetben és a felülvizsgálati kérelemben sem jelölt meg ilyen személyiségi jogot, a jogerős ítélet helytálló indokai szerint a kommunikációs alapjogon mint jogalapon a kereset nem volt teljesíthető.

[33] Ezt meghaladóan a felperes – először a 3. sorszámú beadványában, majd a per során mindvégig – a személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértését is állította [Ptk. 2:43. § e) pont], e személyiségi jogok megsértésére alapítva kérte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását. Kétségtelen, hogy a másodfokú bíróság az objektív jogkövetkezmények alkalmazása iránti kereset elutasításának nem adta részletes indokát. Mivel azonban a jogerős ítéletből kitűnően a másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy azok a magatartások, amelyeket a felperes a jogsértés alapjául megjelölt, nem vezettek a felperes személyiségi jogának megsértéséhez, ebből minden további indokolás nélkül okszerűen következik, hogy a személyiségi jog megsértésének felróhatóságtól független objektív, de a szubjektív szankcióit sem tartotta alkalmazhatónak.

[34] A felperes az alperes 1.000.000 forint megfizetésére kötelezését nem kizárólag a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdése szerinti jogalapon kérte, hanem ezen összegre – a jogerős ítélet [9] bekezdése által ismertettek szerint – a GDPR 82. cikk (1) és (2) bekezdése alapján, nem vagyoni kártérítés címén is igényt tartott. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet [64] bekezdésében a GDPR 82. cikk (1)-(3) bekezdésének rendelkezéseit idézve döntött arról, hogy a felperes személyiségi jogai nem sérültek, ami a másodfokú bíróság szerint a felperes keresetének teljesítését ezen a jogalapon is kizárja.

[35] Mindebből következően a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben a felperes különböző jogalapon előterjesztett keresetei elutasításának indokát adta, önmagában a felülvizsgálati kérelemben említett egyéb kérdésekben (az adatkezelési műveletek „fázisokra” bontása, az alperes közös adatkezelői minőségnek megítélése) a jogerős ítélet indokolásának egyéb hiányosságai sem indokolták az eljárás megismétlését, új határozat hozatalát, mert az ügy érdemi elbírálására nem hatottak ki a következő okokból.

[36] Alaptalan volt a felperes azon felülvizsgálati kérelemben kifejtett érvelése, miszerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 2:43. § e) pontját, továbbá a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és d) pontját, 2:52. § (1) bekezdését.

[37] Az adatvédelmi jog mint személyiségi jog alapját az Alaptörvény VI. cikk által deklarált információs önrendelkezési jog képezi, amely biztosítja, hogy minden természetes személy maga jogosult rendelkezni személyes adatairól, és a belátása szerint tárja fel vagy tartja titokban személyi adatait mások előtt. A tisztességes adatkezeléshez fűződő

személyiségi jog speciális védelmi rendszerét nem kizárólag a Ptk., hanem az Infotv. személyes adatokkal kapcsolatos joganyaga is biztosítja. A Ptk. 2:43. § e) pontja szerint nevesített magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő jog speciális szabályait az Infotv. tartalmazza. (Kúria Pfv.IV.20.643/2019/4.).

[38] A másodfokú bíróság a Kúria töretlen gyakorlatával összhangban állapította meg, hogy az adatkezelési szabályok megsértése nem eredményezi automatikusan a személyiségi jog, ezen belül a személyes adatok védelméhez fűződő jog megsértését, mivel a jogosulatlan adatkezelés jogkövetkezményei az Infotv. szabályrendszere alapján más jellegűek, mint a személyiségi jogsértés jogkövetkezményei (Kúria Pfv.IV.20.927/2020/7., Pfv.IV.21.251/2021/8.). Az Infotv.-ben szabályozott jogok esetleges megsértése nem eredményezi automatikusan azt, hogy a jogsérelem olyan mértékű tiltott beavatkozást jelent az érintett magánszférájába is, amely a Ptk. 2:43. § e) pontjában írt személyiségi jogi sérelmet eredményez. Az Infotv. és a Ptk. is oltalmazza – a személyes adatok védelme útján – a személyiséget, azonban ezt más szempontból szabályozza, a védelmi körök terjedelme is különböző, a Ptk. és az Infotv. személyi és tárgyi hatályával áll összhangban (Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4.). Ez az indoka annak, hogy az Infotv. 23. § (5) bekezdése a Ptk. 2:51. § (1) bekezdéséhez képest speciális rendelkezést tartalmaz, az Infotv. 23. § (1) bekezdése alapján előterjesztett keresetben a jogosulatlan adatkezelés miatt az Infotv. 23. § (5) bekezdése és a 24. §-a szerinti, és nem a Ptk. 2:51-2:52. §-aiban meghatározott jogkövetkezmény érvényesíthető (Kúria Pfv.IV.20.651/2022/5.). Ebből következően nem sérti a Ptk. 2:42. § e) pontját a jogerős ítélet azon indoka, mely szerint a személyiségi jog megsértésének megállapítására önmagában valamely adatkezelési szabály megsértése nem ad alapot.

[39] A felperes a per során előadta, hogy hozzászólásai és annak címzettjei törlése miatt kiszolgáltatott, megalázott helyzetbe került, megbélyegzettnek érezte magát, bizonyítékainak elvesztése, az érintetti jogok gyakorlásának akadályozása, feszültséggel, félelemmel töltötte el. Ezen körülmények bekövetkezésük elfogadása esetén sem alkalmasak a keresetben megjelölt, a Ptk. 2:42. § e) pontja által nevesített személyiségi jog megsértésének megállapítására, az alperes adatkezelése a Kúria megítélése szerint az adott ügyben nem minősül a felperes magánszférája elleni, személyiségi jogait érintő támadásnak. Az alperes a felperes személyes adatok védelméhez való személyiségi jogát nem sértette, ezért az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki a másodfokú bíróság ítéletének azon – egyébként jogszabályi alap megjelölését nélkülöző – indokolása, miszerint a személyes adatok védelméhez fűződő jog kizárólag a „személyes adat jogosulatlan megszerzése, illetéktelen személlyel való közlése vagy nyilvánosságra hozatala esetén nyújt védelmet”. Önmagában ezen indokok megalapozatlansága sem hatott ki az ügy érdemi megítélésére, ezen okból a Pp. 423. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye.

[40] Ebből következően a jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 2:43. § e) pontját, személyiségi jog megsértése hiányában, ezért a felperes alaptalanul követelte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és d) pontjában és a 2:52. § (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény alkalmazását is. Személyiségi jog megsértése hiányában a sérelemdíj alkalmazása fel sem merül, így a felperes felülvizsgálati érvelésével szemben nem tér el a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésének értelmezése kérdésében a jogerős ítélet a Kúria Pfv.IV.22.098/2016/6. számú ítéletben kifejtett jogértelmezéstől sem. A felperes által megjelölt közzétett határozatban a Kúria – más tényállás alapján – a sérelemdíj intézményét értelmezte, ami ügyszázadosságh hiányában jelen per elbírálása során nem irányadó.

[41] Nem sértette a jogerős ítélet az Infotv. 23. § (5) bekezdését és 24. § (1)-(3) bekezdését sem. A felperes az eljárás során az Infotv. 23. § (5) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények alkalmazását nem kérte. Az elsőfokú bíróság 2. sorszámu

végzésében foglalt felhívásra a keresetben a személyiségi jogai megsértése alapján a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és d) pontjaiban foglalt, felróhatóságtól független polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazását igényelte, ennek megfelelően az eljáró bíróságok e kereseteket bíralták el. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet [62] bekezdésében az Infotv. és a Ptk. egyes bekezdéseinek összefüggéseit a sérelemdíj alkalmazhatósága szempontjából értelmezte, azonban az eljáró bíróságok a kereset elbírálása során az Infotv. 23. § (5) bekezdésének a)-c) pontjait nem alkalmazták. A Kúria nem kíván eltérni a következetesen fenntartott bírói gyakorlattól, miszerint amely kérdéssel az eljáró bíróságok – erre irányuló kérelem hiányában – nem foglalkoztak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést nem követhettek el (Pfv.V.20.797/2016/11., megjelent: BH2017.232., Pfv.I.21.212/2019/9. megjelent: BH2020.208., Pfv.IV.20.113/2023/6.). A felperes által érvényesített anyagi jogra tekintettel a jogerős ítélet nem alkalmazta, ezért nem is sérthette az Infotv. 24. § (1)-(3) bekezdését sem.

[42] Nem indokolja a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését a felperes azon felülvizsgálati érvelése sem, hogy a jogerős ítélet sérti a GDPR 4. cikk 2. és 7. pontjában foglalt adatkezelés, adatkezelő fogalmát, 24. cikk (1) bekezdésben foglalt adatkezelői feladatokat, 26. cikkében foglalt közös adatkezelő fogalmát és a 82. cikk (1) bekezdését.

[43] Jelen perben a felek felülvizsgálati kérelemmel nem támadták a jogerős ítélet azon megállapítását, amely szerint az alperes a felperes tevékenységi naplójából a hozzászólások és azok címzettjeinek törlésével megsértette a GDPR 12. cikk (1) bekezdésében és a 13. cikk (2) bekezdése a) pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettséget, a 24. cikk (1) bekezdése szerinti adatkezelői feladatokat, a 25. cikk (1) bekezdésében foglalt beépített alapértelmezett adatkezelési kötelezettségét, az 5. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti jogszerűség, tisztességes eljárás, átláthatóság és f) pontja szerinti integritás, bizalmas adatkezelési elveket. Ezért a Kúriának abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes bizonyított-e olyan hátrányt, amelyet az alperes jogsértő magatartásával összefüggésben szenvedett el, és a GDPR 82. cikk (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény alkalmazását indokolná.

[44] A GDPR 82. cikk (1) bekezdése szerint minden olyan személy, aki e rendelet megsértésének eredményeként vagyoni vagy nem vagyoni kárt szenvedett, az elszenvedett kárért az adatkezelőtől vagy az adatfeldolgozótól kártérítésre jogosult.

[45] Az EUB C-300/21. számú ítélet indokolásának 30-34., és 50. és 59. pontjaiból kitűnően a GDPR nem tartalmaz utalást a tagállamok jogára a 82. cikkében szereplő kifejezések jelentésével és terjedelmével kapcsolatban, különösen a „vagyoni vagy nem vagyoni kár” és az elszenvedett kár fogalmát illetően. Ebből következik, hogy e kifejezéseket az említett rendelet alkalmazása céljából olyanoknak kell tekinteni, mint amelyek az uniós jog önálló fogalmait képezik, és amelyeket az összes tagállamban egységesen kell értelmezni. Az e cikkben említett kártérítéshez való jog alapját képező károk összegének meghatározása céljából a nemzeti bíróságoknak az egyes tagállamok pénzügyi kártérítés mértékére vonatkozó belső szabályait kell alkalmazniuk, amennyiben tiszteletben tartják az uniós jog szerinti egyenértékűség és hatékony érvényesülés elveit.

[46] A Kúria jogértelmezése szerint a GDPR 82. cikk (1) bekezdése alapján érvényesített nem vagyoni kár és a sérelemdíj jogintézménye teljes egészében nem azonosíthatók. Egyrészt az EUB gyakorlata (EUB C-300/21., C-340/21., C-667/21.) szerint a GDPR 82. cikke alapján igényelt kártérítés megítélése nem függhet a károsodás súlyosságától, avagy bagatell mértékétől; ezzel szemben a sérelemdíj iránti kereset elbírálása során a bíróságok mérlegelhetik, hogy a személy sérelmét orvosolja-e a felróhatóságtól független szankciók alkalmazása (Kúria Pfv.21.764/2015/4. BH2016. 241.). További különbség, hogy a GDPR 82. cikke alapján megállapítható kártérítés célja kizárólag a kompenzáció, míg a sérelemdíjnak kettős funkciója van: egyrészt anyagi kárpótlás, másrészt magánjogi büntetés (Kúria

Pfv.IV.20.464/2018/8. megjelent: BH2019. 268.). E különbségeknek azonban csak bizonyítottan bekövetkezett károsodás, valós hátrány esetén lehet jelentősége.

[47] Az EUB C-300/21. számú ítélet indokolásából kitűnően a GDPR 82. cikk megszövegezéséből az következik, hogy a „kár” vagy az „elszenvedett kár” megléte az említett rendelkezésben említett kártérítési jog egyik feltételét képezi, akárcsak a GDPR megsértésének fennállása, valamint e kár és a jogsértés közötti okozati kapcsolata megléte. Ennélfogva nem lehet úgy tekinteni, hogy a GDPR rendelkezéseinek bármely „megsértése” önmagában megnyitja a kártérítéshez való jogot az érintett javára, ez az értelmezés ellentétes lenne az említett rendelet 82. cikke (1) bekezdésének szövegével. A GDPR megsértése miatti negatív következményeket megelő érintett nem mentesül annak bizonyítása alól, hogy e következmények az e rendelet 82. cikke értelmében vett nem vagyoni kárt képeznek. Az EUB több határozatában (EUB C-340/21., C-456/22., C-667/21. számú ítéletek) fenntartott jogértelmezése szerint a GDPR (146) preambulumbekkezdése alapján a kár fogalmát tágan kell értelmezni, mégpedig oly módon, hogy az teljes mértékben tükrözze a rendelet célkitűzéseit. A GDPR rendelkezéseit azonban nem lehet úgy értelmezni, hogy a rendelet rendelkezésének bármely megsértése önmagában megnyitja a kártérítési jogot, ez nem vezethető le a „kár”, „elszenvedett kár” fogalmából.

[48] Az EUB említett ítéleteiből kitűnően a GDPR megsértésével érintett személy, akire nézve az hátrányos jogkövetkezményekkel jár, köteles bizonyítani, hogy e következmények a GDPR 82. cikke értelmében vett nem vagyoni kárt okoztak. Ennélfogva a GDPR 82. cikkével és EUB ítéleteivel is összhangban áll a Kúria azon gyakorlata, mely szerint az érintetti jogok esetleges megsértése önmagában nem eredményezi automatikusan az érintett magánszféra sérelmét, az adatvédelmi szabályok megszegése önmagában nem elégséges a jogkövetkezmények alkalmazásához (Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4., Pfv.IV.21.251/2021/8.). A GDPR 82. cikk (1) bekezdésére alapított kereset esetén sem elégséges az adatkezelési szabályok megsértésének bizonyítása, a kártérítés további feltétele a felperest érintő hátrányos következmények és az okozati összefüggés bizonyítása.

[49] Jelen ügyben a felperes a sérelmeit a per során előadta (kiszolgáltatott, megalázott helyzet, megbélyegzettség érzése, bizonyítékainak elvesztése, érintetti jogok gyakorlásának akadályozása, feszültség, félelem érzése), a hátrányok bekövetkezését azonban nem bizonyította, mert kifejtett jogi álláspontja szerint ez nem szükséges. Bizonyítékra a felülvizsgálati kérelemben sem hivatkozott, a bizonyítás szabályainak megsértését nem sérelmezte. Mivel az EUB és a Kúria irányadó gyakorlata szerint a GDPR rendelkezéseinek bármely megsértésére önmagában, a hátrányos következmények bizonyítása hiányában nem nyitja meg a kártérítéshez való jogot az érintett számára, ebből következően szükségtelen volt abban a kérdésben állást foglalni, hogy az alperes a felperes által megjelölt adatkezelési műveletek tárgyában közös adatkezelőnek minősül-e, illetve az alperes adatkezelésének műveletekre szétbontása a GDPR érintett rendelkezéseinek megfelel-e. Mindezekből következően a GDPR 4. cikk 2. és 7. pont, 5. cikk (1) bekezdés a), f) pont, 12. cikk (1)-(4) bekezdés, 25. cikk és 32. cikk és 82. cikk értelmezése érdekében az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése a Pp. 409. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján se indokolt.

[50] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat és jogkérdésben nem tért el a Kúria közzétett határozatától, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[51] 2013. évi V. törvény 2:43. § e) pont, 2:51. § (1) bekezdés, 2:52. § (1)-(3) bekezdés;
2016. évi CXXX. törvény 341. § (1) bekezdés, 346. § (4)-(5) bekezdés;
GDPR 82. cikk (1)-(3) bekezdés;
EUB C-300/21., C-340/21., C-667/21., C-442/21. számú ítéletei

A döntés elvi tartalma

[52] A GDPR 82. cikkét nem lehet úgy értelmezni, hogy a GDPR rendelkezésének bármely megsértése önmagában alapot ad a kártérítés érvényesítésére, ez az értelmezés nem vezethető le a „kár”, „elszenvedett kár” fogalmából. Az adatvédelmi szabályok megszegése önmagában nem elégséges a GDPR 82. cikkében foglalt nem vagyoni kártérítés jogkövetkezmények alkalmazásához.

Záró rész

[53] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte a felülvizsgálati eljárási költségek megfizetésére. A felülvizsgálati eljárás során felmerült költség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és a 4/A. §-a alapján 10 munkaóra felszámításával határozta meg.

[54] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján tárgyi illetékmentes.

[55] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét az alperes kérelmére a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő alkalmazásával tárgyaláson bírálta el.

[56] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. június 26.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró